

LANT

A TINÓDI KLUB IRODALMI FOLYÓIRATA

Rudnai Gábor

Tavaszcvarás

Agancsukat felnyújtva szimatolnak a fák,
kalapot lenget a gomba, harkályok táviratoznak,
futószőnyeg az út, a ráncokat is kisimítja a szél, —
gyere, Kati, mi leszünk a fogadóbizottság:
pitypang-ejtőernyőn érkezik a tavasz.

Kati

Szép, ha áll és szép, ha ül,
szép, ha sír, ha felderül,
szép, ha hallgat, szép, ha szól,
hallgatása is dalol.

Bokrok ujja nyúlna érte,
kő legörnyed, fel ne sértse,
szél se fodroz, merre jön, —
ő legyen a szeretőm!

Fityfiritty

Fityfiritty,
ne légy irigy,
felfuvalkodott mirigy,
Katit szeretem, és ne hidd,
hogy érdekelni tudsz, irigy,
csípős nyelvű Fityfiritty.

A TARTALOMBÓL

FELNÖTTEKNEK:

Háború — Homokóra — Találkozás — Édenkerti szigetek a Csendes-óceánban —
Rajz a homokban — Csillag és csók

GYEREKEKNEK:

A fák — A bánatos szarka — Az óriás kakas — Tavasztündér

1991. JÚNIUS 1.

II. ÉVFOLYAM, 1. SZÁM : 6

Ára: 25,— Ft

Németh Dezső

Háború

Elvágott torkú rózsák vére
hull az EMBER tenyerébe...
Hová mész megvadult vándor?
Hová visz utad?
Szívem dobbanása rám szól
és lelkem kútjában kutat
És belém döfnek lángoló rakéták
És testembe lőnek nyavaják
Máznak nyálaznak szörnycsigák
Végig a földön meztelen csigák...
Halott katonák —

Elvágott torkú rózsám siratlak
Elvágott torkú szerelmem halott
Elvágott torkú fiam megfagyott kődarab
Elvágott torkú férjem fekete füst!
Anyám szíve fekete kő
Apám arca fehér szikla
Kedvesem szája kék bazalt...
Fiam kezében kötélhurok!

Hová mész egyszülött fiam?!

Hová mész e füstös éjjel?!

Barbárok fognak el

Vallatnak

Gépek vasával pántolnak

Gépek szavával kérdeznak

Gépek csuklóit szorítják

Halálos méreggel leköpnék

Elvágott torkú rózsák az anyám
Könnyei hullnak mint a bombák
Világok hűlnék ki kötényiben
Jóságát hangyák szerte hordják
Te háború, ne bántsd az anyámat!
Ne fessed sötétre könnyeid!
A harcban mindenki veszít
A győztes, csak a bánat

1991. január 19.

A LANT előfizetése megrendelhető
a szerkesztőség címén, postai levelezőlapon.

Cím: TINÓDI KLUB
1211 Budapest, Ady E. út 5. III./10.

Előfizetési díj: egy évre 150,— Ft

Megjelenik évente hat alkalommal.

Tíz, vagy ennél több lap megrendelése esetén
példányonként 5,— Ft kedvezményt adunk.

A befizetéshez átutalási postautalványt
küldünk!

Kulimár János

Csillag és csók

Ha lehull egy csillag,
mondák születnek fröccsenő aranyán.
Csillag és csók: múlt és jövő,
éltetik egymást a végtelen „bűntanyán”.

Ha úgy érzed, asszonyod vad, pogány,
a csókja fáj, — ez attól van talán:
Ő a dús keblű Astarte, aki trónolt
hajdan, vérző Ázsia esti biborán.

Igy lehetsz Te Heródes, látod Salome táncát, —
a csodát így adják tovább porladó szemek...
Egykor a nagy király szórta rá pazarul kincseit,
ma Téged ölelnek e halhatatlan kezek.

Csillag és csók, múlt és jövő.
Fölöttük évmilliók vér-hídja ível át.
Lenn a mélyben örömtanyák vagy dúlt otthonok,
s míg eltűnik,

majd feltűnik kedves partja a Tónak,
felriadsz, ámulatba ejt a gyermekkacaj,
de azt is érzed, hogy szárnya tört a szónak.

Csillag és csók: a múltadból felvillan jövőd is.
Bölcsők ringásán nem fogyhat el a mese.
A tengeren elvéve csendes az éj,
s álmoványok úsznak a suhanó hajók után...

Csillag és csók: örök forgás.

Igy együtt van Remény!
Fönt lángoló, vakító fény,
lent fátyolba rejti pírját a vágy...
És az utolsó csókkal meghal a világ!

Nyárádi Bertalan

Megnyugvás

Isten békéje reád omló
mérhetetlen kincs.
Testvére az a derűs öröm,
amelyet kedvesed nyújthat csak.

És addig érzed e gyertyafényes
áhitat ízét,
míg megőrzöd — fagyos téiben is —
a kéz melegét.

De ha messze vagy már,
és bömböl a tenger a hunyó nap alatt,
akkor se kérdezd: mit akart
tőled az a boldog pillanat.

Illyés Terézia

Homokóra

Ott állt az asztalon, s nem peregtek a homokszemek. Már maga sem tudta, hogy hányadik ágról maradt rá örökségül. Valahogy senki nem dobta ki — mindenki ragaszkodott hozzá.

A szép, tiszta, napsütéses lakásban, minden csupa csipke volt. A szoba tele van szebbnél szebb cserepes virágokkal, s jólesően hűvös a levegő. A sötétítő függöny félig el van húzva, hogy az erős napfény ne fakítsa ki a szép, színes subaszőnyeget s a gobelineket a falon. Az ágy előtt az éjjeliszekrényen injekciós fecskendő, amely a következő asztmásroham megelőzésére rendeltetett.

Úgy tűnt, hogy már ezer esztendeje fekszik itt, egyedül, pedig csak egy órája ment el a szociális gondozónő, aki meghozta az ebédjét. Ő, evett, mint máskor, s annyit mint egy kismadár, s lefeküdt, mert húzta az ágy. Veronika meg elmosogatt, rendet rakott és elment. S ő, itt maradt a szép, tiszta, rendezett lakásában egyedül.

Fölállt, s odalépett a homokórához, s megfordította. Aztán nézte a lehulló homokszemeket.

Akaratlanul magát látta fiatalon. Szépnek, kíváncsnak, nevetősnek és dalolónak. Egész életében vidám, bár szélsőséges embertípus volt. Ám amilyen gyorsan eleredtek a könnyei, olyan könnyen fel is szárította azt, lelkének derűs napsugara. Volt, hogy már a könnyein át mosolygott, kacagott. Imádta a természetet, s a színek domináltak nála egész élete során. Szerette a színek orgiáját, amelyek megnyugtatták, földelítették. A színes horgolt és kötött ruhák, blúzok, szoknyák és mellények, mennyire illettek nyitott egyéniségéhez! Mennyi barátja volt, de mennyi! S elfogytak, miként az ereje. A gondok szaporodtak, miként arcának ráncai. Ám, ha látogatója jött, még most is tiszta szívből tudott kacagni semmiségeken, pedig neki a sírás és a nevetés is tilos volt, mert befűllett tőlük. S aztán küzdhetett az éltető oxigénért, s jó, ha egy Brycanil injekció feloldotta a hörgőgörcsöt. Néha felkelt, de ha mozgott — mindig befűllett. Mégis... bár nem sok öröme volt már... szeretett élni. Szerette a csendet. Ilyenkor elnézte az örökzöld fákat az ablak előtt, s hallgatta a rádiót, nézte a tévét. A szörnyű csak az volt, hogy világéletében örökmozgó, tevékeny életet élt, aki bármit is csinált, megszállottként tette a dolgát. Soha nem ismert lehetetlent. Elítélte a siránkozókat, s nem szerette őket. Ő, maga — elfogadta az életet úgy, ahogy volt. Minden bajával, küzdelmeivel, s kevés örömeivel.

Nézte a pergő homokszemeket.

— Micsoda iszonyú időmennyiség egy óra! Pedig fiatalsága milyen gyorsan elszaladt, elrobogott. Elrobogott, mint az a gyorsvonat, amiről ő lemaradt. Milyen dühös volt akkor, hiszen randevúra sietett volna, s a következő vonat csak egy óra múlva indult. Akkor érezte ilyen iszonyatosan hosszúnak az egy órát.

Aztán elrobogott az életének nagyobbik fele, miként akkor a gyorsvonat. S ő, kevés boldog, szerelmes órát élt meg. Nem tudott túrni, kompromisszumot kötni. Nem való volt sem asszonynak, sem szeretőnek, sem anyának.

Ötven éves koráig élt együtt az édesanyjával, s a derűt sokszor váltotta fel a ború — és fordítva. Olyan volt az életük, mint az időjárás. S amikor elvesztette az édesanyját — majd beleőrült. Aztán elcsitult az élet kavargása, s ő megint elfogadta az életet úgy, ahogy volt. Ezután sokáig nem érezte a magányt, csak álmatlan éjszakáin. Ilyenkor kisírta magát, s reggelre megint vidám és jókedvű volt.

Aztán egyre súlyosbodott az asztmája. Szanatóriumba került, de amint egy kicsit jobban lett, hazament újra a magányba.

Sokáig elszórakoztatták képzelgései, de valahogy az ábrándozás is megkopott. Nincsenek már olyan színes képei, mint régen, ha lelkét szabadon engedte, s az varázslatos, színes képeket hozott eléje. Szeretett álmodozni. Furcsamód, azért a valóság nem ábrándította ki. A valóságot úgy fogadta el, ahogy volt, míg az álmodozásban szabadon szárnyalt a lelke hegyen, völgyön, bérceken át. Csodálatosan szép, mesevilágban élt sokáig, de miként megöregedett, fantáziája is megkopott, elfogyott.

— Miként a homokszemek fogynak el az óra felső részéből, úgy fogy el lassan az életem — sutogta.

Behunyta a szemét. Félt, hogy az utolsó homokszemmel együtt az ő élete is lehull valami tántorgó úrbe, ahonnét nincs visszatérés s ami rettegéssel töltötte el a szívét, mint minden, amit még nem ismer az ember.

Felnézett. A homokóra lepergette az utolsó homokszemeket is, s ő élt. Elmosolyodott s ujjongott magában.

— Élek! Még élek — sóhajtott és megfordította a homokórát újra.

Kulimár János

Sorsom

Sorsom zaklatott festője
szakadt képek felhőin álmódja életem.
Virrasztó éjszakák zsongó muzsikáján,
tündöklő jövőt rajzol még nekem.
S a fölém hajló gonosz, bús gondolat
ettől messzire száll,

mint nap sugarán a harmatcsepp.
Zokogó vulkánokon gázol át a tenger,
és véremlen oldódnak a sírkövek.

Dékány József Pál

A föld könyvéből olvasok

Misztikus fények között élek, mint sokan mások, egy külön világban. Mint kivilágított kávéház, csillognak parányi lampionok örök homályban.

Hallgatom a többévezredes vén föld, az itt lepergett múlt, számtalan meséit, hogy utána megsűgja a kitermelendő — csendben szunnyadó — természet kincseit.

Mint valami tündérmesét... olvasgatom a lapokat. Hódító kezeim között évmilliók leprélt pompás rétegeit, s gondolkodom e korszak műhelye fölött.

Aztán kitűnt, a Liász kor vetett az ős fák erdejének páfrányban ágyat. Szemfödél helyett ezredévek szórtak rá vulkános hamut, kormosat, lágyat.

Lassan a végtelen idők távlatában eltemetve, e birodalom sötétjében érintetlen a köszén, mint tiszta szüzek, a Mecsek mély, földalatti erdejében.

Óh mennyi szépség mutatja magát a kristály halmok között. Sok színben, példás rendben, napsugártól, csillagoktól távol megbújva — mint gyermek anyja ölén — a telepekben.

Az árnyképek világánál nagy történelmet olvastam merengve, a föld könyvéből. Mint az ókori tudósok fejtegettem titkos tudományt... a valóság regéiből.

Madár János

Csillag és remény

Minden túlélő vers,
minden föloldozásnyi csoda
érted képzeled önmagát —
arcodért, kezédért,

fogadhoz villanó sebedért,
ahogy megkegyelmezel
a nevetésnek: fényt ígérsz
fájdalmas éjszakámba.

Bodó Péter

Egy bánatos álom

Magas nyírfaerdő hatalmas lombjával,
A belseje tele éneklő madárral.
Golyótól találva, ezen a sírhelyen,
A fák lombja alatt sok katona pihen.

Ácsolt fakeresztek jelzik a sírokat,
Messze, magyar földön, őrzik bánatukat.
Sok keserűséget kézbesít a posta,
Sok családnak csak a gyászlevelet hozza.

Messze, nagyon messze, lent a Szamos szélén,
Alszik egy kis falu az éj sötétjében.
Álmodik egy asszony: ha haza jön a férje,
Szerelmes szívében rózsza nyílik végre.

Álom volt, csak álom, elröppent az egész,
Egyedül ébredni bizony nagyon nehéz.
Szomorú nap jött egy falusi házba,
Elesett a gazda, a koszovi csatában.

Lelke az egekben tölti már az eset,
Húsvét másodnapján elföldeltük testét.
Felzokog az asszony, nagy a gyász, a bánat,
Nagyon sok halottja van már a hazának.

Tóth Károly

Csendélet

Arany nyálú fény folyik a fákön,
Megdagad tükrös melle a folyóknak,
Vellára rakja zsenge zöld mezőkön
Ízlelő kasza suhanását az ember.

Deszka repedésén szoptat a fattyú szél,
Mellényt gombol a szürke, lázas felhő,
Hús itóka habzik poharában,
A bókoló fej újabb vigalmára.

Itt lépked a párnás begyű lúdhad,
Csőrébe csípve a gombos napsugárt,
Megremeg tövén a piros lábú nád,
Mert hal búvik, a béka ugrál.

Csendet fon a nyújtózó dombhát
Tetején, a sok apró sárga virág,
S lábánál a szürke tóból
Remegő szárnyú kacsa kiált.

Restye Illés

Találkozás

Mindkettőjük tekintete a semmibe révedt. A lány, aki alig lehetett több húsnál, elmosolyodott. Hosszú, gesztenye színű haja két oldalt feltűzve keresztelte szabályos, bár nem igazán szép arcát. Tett egy tétova mozdulatot, mintha az asztalon lévő vizespohár után nyúlna. A mozdulat azonban megrekedt félúton. Hosszú, fehér ujjával a haját kezdte babrálni. A fiú pár évvel idősebbnek látszott. Göndör, fekete hajába máris ősz szálak vegyültek. Keskeny arca komor, majdhogynem szomorú kifejezést hordozott, de egyszersmind egyfajta feszült figyelmet is. Minden neszre, zajra arca apró rezdülésével reagált.

Egy kis belvárosi cukrászdában ültek. Így délutánonként is meglehetősen csendes ez a hely. Rajtuk kívül mindössze egy aszott, arannyal teleaggatott öregasszony majszolta süteményét, unottan, ráérősen. A kerek, üveglappal fedett asztalokhoz kényelmes fonott székek tartoztak. Vízipálmák, leánderek tették otthonossá a helyiséget.

Mindkettőjük előtt üres kávéscsésze. Eddig mindössze az ismerkedés szokásos, félszeg félmondatai hangzottak el ketten közöttük.

— Örülök, hogy eljöttél — mondta a fiú, egy pici mosollyal a szája szögletében. — Bár számítottam is rá, az is igaz.

— A barátnőm olvasta a hirdetésed — mondta a lány, hangja kellemesen rezignált. — Járhatnánk majd egy kutyával, úgy egyszerűbb.

— Igazad van, bár erről talán még korai beszélnünk.

A lány elpirult. Zavarában az asztalon lévő porcelán virágvázát simogatta.

— Ne haragudj egy kissé elkalandozott a fantáziám.

— Nincs miért haragudnom — a fiún látszott: igyekszik tompítani előbbi mondatának az élet.

— Mi kellünk egymásnak. Azt hiszem.

— Igen, én is.

— Egyébként az ötleted nem is rossz.

A lány felengedett. Kényelmesen hátradőlt, s ujjai felhagytak az ideges, tétova játékkal.

A két fiatal felszolgáló lány időnként szánakozó pillantásokat küldött feléjük. A magasabb, a festett szőke, halkan megjegyezte: — Szegények, milyen életük lehet. A másik, a kissé molett, szemüveges együttérzően bólintott.

A lány és a fiú minderről nem vettek tudomást. Az előbb beállt csend — s ezt mindketten érezték — egészen másféle, megnyugtatóbb, meghittebb, mint a percekkel előbbi.

Odakinn az ajtó előtt felnyüzített a fekete németjuhász, s lábával kaparászni kezdte az ajtót.

— Mennünk kéne — mondta a fiú halkan, az ajtó irányába fűelve. — Szultán unja magát. Fizesetek! — emeli fel kezét. A szőke felszolgáló lány odasiet.

— A számla rendezve — mondta természetes kedvességgel.

— Hogy-hogy?

— A főnökasszony szerény ajándéka.

— Nem fogadhatjuk el — mondta a fiú. — Ki akarom fizetni.

— Szó sem lehet róla — lépett elő a pult mögüli ajtóból a negyvenes, jovialis nő. — Máskor is elvárjuk Önöket.

— Akkor köszönjük — sietett megelőzni a fiú válaszát a lány, mert nem szerette volna, ha hátlatlannak tűnnek.

— Viszontlátásra!

— Minden jót! — köszöntek egyszerre azok hárman.

A fiú még megigazította fekete szemüvegét, majd a botjáért nyúlt. Egymás karjába kapaszkodva kopogtatták végig az utat botjukkal az ajtóig.

A kutya farkcsóválva, hízelegve simult a fiúhoz.

— Eső lesz — mondta a fiú a levegőt szimatolva. — Siessünk.

— Igen. Siessünk — mondta a lány is és elindultak a járdán, a belváros kerge tülekedésében, a nagy fekete kutya vezetésével.

Pár perc múltán, két sarokkal odébb, a keresztelkedésben, halálra gázolta őket egy a piros lámpa ellenére tovább száguldó betonszállító autó.

A kutya nyüszítve, sántikálva nyaldosta gazdáját.

Rövidesen eleredt a lágy, júniusi eső.

A cukrászdában, a magas, szőke lány az asztal fölé hajolva a két kávéscsészéért nyúlt. Megcsóválta a fejét. Sosem látott még két vakot egy párban. Megindultan vitte a mosogató felé az össze-összekoccanó csészéket.

Bálint Tibor

Sírfeliratok

A patikabarád

Húztam míg lehetett,
kerültem a halált,
e ronda pocféreg
mégis reám talált.

A horgász

Ponty, csuka és harcsa
be sokat átkoztak,
de most örvendeznek:
engem is kifogtak...

Az erőszakos

Életemben minden
úgy lett mint akartam,
amíg egy pattanást
ő, -el nem vakartam.

A tolvaj

Szerettem én mindent
ami csak volt, -másé,
míg meg nem kólintott
egy furkó, -Tamásé.

A pap

Hírdettem az ígét,
törvényt és szentséget,
de a halál ellen
nem nyertem mentséget.

Egy kommunista

Minden emberfiát
én megagitáltam,
amíg a vén kaszást
szembe nem találtam.
Ez a göthös öreg
nem szólt, nem puhított,
csak a kaszájával
hirtelen suhintott.

A szobrász

Életemben gyúrtam,
véstem az anyagot,
most meg élvezhetem
a sárga agyagot.

Dr. Kovács Imre

Édenkerti szigetek a Csendes-óceánban

(Részletek a regényből)

Polinéz monda szerint a mataráják vezetik a halászsokat az igazgyöngyök lelőhelyeire. Fale elmondta, ezek szerencsét hozó ráják, de a fekete színű, fehérpettyes ráják, a fafaruák, szerencsétlenséget hoznak. Ha a polinéz halászsok fafaruakkal találkoznak, akkor visszafordulnak a halászsatról.

Amiközben a csónakok haladtak, Fale azt is elmesélte, régen a polinézek, vihar esetén Tama-toához, a tenger istenéhez fohászkodtak, hozzon jó időt, szüntesse meg a vihart.

Az ősi polinézeknek több istenük volt. Ezek között volt Maui a földisten, akiről a monda azt állítja, horgot dobott a tengerbe és szigeteket halászsolt ki a tengerből. Maui isten a maori-polinéz mondaiban is szerepel.

Tisztelték még Hirót, az ég istenét, akinek kenut és hálót áldoztak oly módon, hogy azokat felgyújtották.

Képzeletvilágukban élt még Teura, a delfinek királynője is.

A Tahiti szigetek körül élő delfinek között vannak szelidebbek és többször előfordul, hogy a polinéz gyerekek delfinek hátán lovagolnak. Ha a tengerparton köveket ütögetnek össze, a közelben tartózkodó delfinek egészen a partszélig kiúsznak. A gyerekek, a delfineket kézből is etetik.

Eközben a halászsok és Rékásiék megérkeztek egy szép lagunához, ahol a korallszirteken kagylókat találtak. Az egyik gyöngyhalásznak szerencséje volt, mert az általa kihálászott nagyobb kagylóban értékes szép gyöngyöt talált.

Fale erre megjegyezte, mégis csak van az ősi mondában valami. Most is találkoztak mata-rájakkal, és a szerencse sem maradt el.

...Amint így halásztak és tevékenykedtek a tengeren, felbukkant a felszín alatt egy hatalmas teknősbéka. Rékasi gyorsan készített felvételeket a teknősbékáról, amíg az el nem tűnt a szem elől.

Fale itt is megjegyezte, a polinéz gyerekek, ha tehetik rákapaszkodnak a teknősbékák páncéljára és úsztatják magukat.

...Fale megszervezte azt is, hogy másnap este polinéz lányok táncaikból bemutatót tartsanak.

...A tahiti nők bemutattak egy olyan táncot, amelyben palmarostból készített zsinórral rögzített golyócskákat forgattak a fejük felett és a testük körül, bámulatos ügyességgel. A következő táncszámokban virágcsokrok voltak a lányok mindkét kezében, miközben letérdeltek, hajladoztak, majd tipegő lépésekkel előre haladtak a virágcsokrokat mozgatva. A virágcsokrok mozgása is pontosan

követte a zene ütemét. A táncoló lányok között volt Makelita is. Lopez sóvárogva nézte a szép polinéz lányt, aki azonban úgy tett, mintha nem venne észre a férfit.

Lopez újabb szélhámossgon törte a fejét. Kibérelt egy kis kunyhót, amire kiírta: „Itt dolgozik a világhírű tenyérjós, és írásszakértő.” Hamarosan híre ment annak, hogy idegen írásszakértő működik. Papeetében. Sok embert érdekelt az, vajon mit mond az írásból, vagy mit tud jóslani a tenyérből.

Aki nem tudott írni az csak tenyérjóslást kért. Meglehetősen nagy forgalom alakult ki Lopeznél, sorban álltak a kunyhója előtt. Felírta a jelentkezők legfontosabb adatait, majd visszarendelte őket pár nap múlva a leírt véleményért. A munkát jól megfizettette...

A lényeg az, hogy általában mindig kedvezőbb dolgokat írt a megrendelő számára. Néha finom formában, intést is tartalmazott a leírás úgy, hogy a páciens meg ne sértődjön... Lopez, a különféle módszerekkel igen jól keresett és az emberek tödultak hozzá.

Egyik napon Makelita is meglátogatta. Lopez nagyon boldog volt. A lány azonban nem hitt a férfinak. Azért kereste fel, mint mondotta, mert hírét hallotta, mit művel, hogyan próbál pénzt keresni.

Annak ellenére, hogy Makelita nem kérte, Lopez mégis készített írásszakértői véleményt. Ebben csodálatos tulajdonságokkal ruházta fel a lányt, dicsérte szépségét, királynői természetét. Jóslt neki nagy tudású férfit.

Makelita könnyesre nevette magát a szakértői vélemény elolvasásakor, de elolvasta az írást és a férfi elé dobta. A férfi nagyon bosszús lett, mert Makelita minduntalan túljár az eszén, pedig fél éjszeleken át gondolkodott azon, hogyan tudná a lányt behálózni. Egy polinéz asszony megsúgta Lopeznek, hagyja abba a jóslást, az íráselemzést, mert jó néhány polinéz férfi már dühös, mert feleségeik neki viszik a pénzt.

...Valamikor régen, a Hilo szigetek környékén élt a momo madár. Tollazata főként fekete, kis részben sárga volt. Ez a madár azért pusztult ki, mert az őslakók kedvelték a koszorú készítményt. Azért vadászták a momo madarat, hogy sárga tollait fel tudják használni a díszítéshez. Ez a madár vadászat olyan jól sikerült, hogy ez a szép tollú madár kihalt.

Ugyanerre a sorsra jutott az oo nevű, főként fekete tollú, madár is.

Az iiwi madarat a piros tolláért vadászták, az ou madár sárga tollú volt. A színes tollkoszorú rangot jelentett. Érdekes madár a skarlátvörös lidi, amely a virágok nektárjával táplálkozik... A kiwi madárnak nincs szárnya és farka sincs, földalatti üregekben tanyázik. Repülni nem tud, tehát futómadár. Táplálékát éjjel keresi. Hosszú csőrét a földbe fúrja, szaglászik és így keresi az élelmét.

A moa ősi madár volt, a négy méter magasságot is elérte. Gyümölcscsel, levelekkel, ágakkal táplál-

kozott. A maori-polinézek vadászták. Az európaiak megérkezésekor már kihalt madár volt. A természettudósok szerint a moánál nagyobb madár a madagaszkári elefántmadár.

...Lopez és Gál tolvajléptekkel előre mentek és megpróbálták behatolni az egyik raktárba. Amint kinyitották az ajtót, a két jól megtermett őrt, akit már az előző napokban is láttak, kilépett a raktárajtón... A két, hatalmas termetű ember elkapta Lopezt, az egyik a karját, a másik a lábát fogta, meglóbálták és bedobták a tengerbe.

Veress Tünde

Tavaszigéző

Néha már bolond
kis énekek zokognak,
mint most a szél zihál.
Ahogy lépek,
falevelek cikáznak
körbe-körbe koppanó
sarkam alatt.
Az ott élével szalad
a szélben,
balett topánú lányként,
hogy aztán felfusson
az ég falán hirtelen.
Ilyen vagyok én is:
Sodort, száradt hangú avar,
kusza tétovaság.
Szárnyatlan szállni-vágyó,
kit meggyűrt sok zuhanás,
és mégis, soha meg
nem torpanó.
Aztán egy tócsában
elterülve véget ér
a hosszú akarás —
Puha sugarak ígéznek arcomat.
Ez már új kezdete a fénynek?!
Nagyot lépek
az Idő ösvényén tovább,
hogy még a tavasz elé érjek.

Madár János

Jövönk a jelen

Fölidézzük
egymás szemében
a sorsunkra nyitott tájat,
falvak, tanyák
szélrezzenéseit
a csontokba taposott
utakon —
mert jövönk a jelen,
szívünkre kitárt
Magyarország.

Horváth József

Ars poetica

Ne görgess hegynek gondokat,
gyűjts szemedbe fényeket,
fűszálként figyelj az ég alatt,
világra tárd az életed.

Magányból táplálkozó dal
nem talál utat a fény felé,
békülj meg a messzeséggel,
mindenkié légy, vagy senkié.

N. László Endre

Ősi rege

Szarvasünő,
aki ősaným vagy,
aki húgom és nővérem egyszerre vagy,
aki kedvesem leszel,
aki asszony leszel
ma éjszaka...

Ma éjszaka
tán ellep a láb,
de utánad megyek.
Suttogva regél majd rólunk a sás,
s a káka tövén a réce várja
iramodó lépteink nesztét.

N. László Endre

A fák

Nagyon fáradtnak és betegnek éreztem magam
a fűzek alatt, míg kisfiam a vízből kiszedett kavi-
csokkal játszott. Egyszer csak mozdulatlanra mere-
vedett, kissé nyitott szájjal figyelt, majd végre
megszólt:

— Hallod?... Hallod, édesapám?

— Mit?... Mit kellene hallanom?

— Figyeld!... Hallgasd csak, hogyan züm-
mögnek a fák?!

Észrevettem, hogy tavasz van, mint már any-
nyiszor. Fiam meghallotta a tavaszt, míg én azon
bosszankodtam, hogy a camping-ben valaki veszet-
tül berregteti a motorkerékpárját, hogy a vasúti
hídon tehervonat zörög, hogy hajó dudál, és...
és...

És akkor tudtam már, hogy fiamból művész
lesz, ha soha nem ír le egyetlen verset, ha soha
nem fest egyetlen képet, ha soha nem farag egyet-
len szobrot, akkor is...

Mert csak a fák zümmögését hallottam.

Rajz a homokban

A forró homokba, a part aranyfövényébe raj-
zoltam alakod, mert nagyon egyedül éreztem ma-
gam a Nap alatt, ahol alig-alig jutott számomra
hely...

A szemed helyére két kék virágot tettem,
a szád helyére egy pipacs két szirmát...

Még arra sem volt időm, hogy szerelmet vall-
jak neked, hogy egyetlen egyszer megsimogassam a
melled;

gúnyosan kacagva betemetett a szél...
És többé sohasem láttalak!

Hajnalcsillag dala

Hajnal vagy
alkony,
keleten és nyugaton
ott vagyok, ott ragyog
az én nevem,
s a népemen
megpihen
ragyogó,
vigyázó,
könnyes két szemem.

Németh Éva

Gondolatok

Borsos Miklós győri kiállításán

— a sűrű sötét éjszakában
lopva settenkedik egy sóhaj —bimbóra száll,
megpihenadd, hogy bimbó legyenek,
hagyd, hogy megpihenjek,
csak hogy
megpihenjek —

Tűnődés

Csak eszembe jutottál
és fölhívtalak
— csak ennyi —s most tűnődöm,
voltaképp milyen kár,
hogy fölhívtalak,
s hogy eszembe jutottál.

Burda Edit

Ha háború lesz

Amikor az ég elborul felettünk,
Savaseső marja gyenge testünk.
Amikor a szmogok füstjében fuldoklunk,
Ki lesz velünk Istenem?! Ki segíthet rajtunk?Ha kitombolják magukat a NAGYHATALMAK,
S nem nézik, hogy FÖLDÜNKNEK mit ártanak...
Az Örült kuszaságban ki segíthet nekünk?
Ínségben, sötétben ki fogja a kezünk?Elzúlik a szerelem, megfojtják az álmod...
Fakult, szürke lelkünk hol lel boldogságot?
Megölik az érzést hideg fegyverek,
Késsel vájnak szívbe remegő kezek.Elpusztul a világ, nem lesz aki sírjon,
Nem lesz ki szerelmes, bús levelet írjon.
Sivár földön halál, ködben, sárban, szennyben...
Ki ad nekem csókot? Ki sirat meg engem?

Zóka László

Hegyek

Szilvakék hegyek
Burjánzó lombú fákon
madárfütyty-fészek
Tátott száju barlang fölött
széles vállú tölgyfa áll
Tizedik emeletén
pirostetős mókuszak
Csengője kakukkos óra
Portása félkarú rigó
Szárnyán
színarany vitézkötés

Sápy Szilvia

Matektanár

Az ajtón bejött maga a végzet:

A
≠párhuzamos szelők tétele.
Vékony bokája meginog a túsarkú cipőben.
Mindenki fél.Fanyar mosollyal követjük — örült nagy —
fenekének mozgásait, < -szögben.Szűrős szemmel beírja a naplót,
aztán békésen vicсорít az osztályra.

Na... kezdjük!

Igen, itt a pillanat. Érti a szegény diák,
hogy nincs menekvés, felelünk.
Ő, a különös Lény, a föld-isten teremtménye
180°-os fordulattal kinyitja a naplót.
Túhegyes szemével kiszúrja a leggyengébbet.
Jól megnyúzza, /seggbe/rúgja,
mert nem tudja, hogy: $\sin^2 x + \cos^2 x = 1$,
és máris bevési az egyest.

Aranyiné Mátyás Gizella

A bánatos szarka

A veréb: Csip-csip-csipcsirip, hát már te is szomorú vagy szarka testvér? Hisz te eddig mindig olyan vidám voltál, boldogan csörögtél, cserregtél a fák hegyén, kerítéseken, gémeskúton, mintha azt sem tudtad volna mi a bánat.

— Csir-csörr, nem is tudtam veréb pajtás!

— Mi történt veled? Mond hát el ha nem titok! Ha titok ne szólj semmit, mert biz' én tovább fecsegek.

— Tudom, tudom. Még szép, hogy beismered a hibádat, csak az ostoba ember hiszi erénynek hibáit.

— Én nem vagyok ember, sem ostoba, csip-csip-csirip. Mond hát ha nem titok, miért vagy mindig szomorú?

— Hogyne volnék bánatos, kedves verébpajtás. Nem figyelted meg, hogy nemcsak téged hessegetnek el az udvarról, a csirkeólak, disznóólak tájékaról, hanem engem is. Engem, a vendégírdető szarkát, csir-csörr — lógatta le fejét a szarka nehéz bánattal.

— Lehetetlen! Csip-csip-csipcsirip!

— Pedig így van. Tegnap is repülök Ferkóék házára. A kis Ferkó szalad ki a szobából jókedvűen, mikor észrevesz kiabál vidáman:

— Anyuka, vendég jött! Itt a szarka, csörög a háztetőn.

— Nem kell nekünk vendég kisfiam, szegények vagyunk. Kergesd el a szarkát! — biztatta Ferkót édesanyja. Az előbb még örvendező fiú elkergetett. Parittyával lövöldözött rám.

— Csirr-cserr-csörr! Értelek szarka testvér. Sajnálalak.

— Így jártam Papéknál is. Ott meg Icu kergetett el. Még szerencsém volt, hogy el nem talált a testvére, aki puskával lövöldözött rám.

— Borzasztó csip-csip-csipcsirip. Borzasztó! Olyan szegény már a mi hazánk, hogy sehol sem kell már a vendég? Félnék a vendégszerető magyarak?

— Ki hitte volna ezt, csirr-cserr-csörr?

— Ki hitte volna, csip-csip-csipcsirip?

Míg fa voltam

Míg fa voltam,
Fészek rajtam,
Madárdallal virultam.
Jöttek a fűrészesek,
Vég énekem elvették.

Az óriás kakas

Ez a mese akkor történt, amikor még olyan szegény emberek voltak, hogy a gyerekeiket szolgálonak kellett adni a jómódú urakhoz.

Így kerültem én Pocakos Pista gazdához, aki olyan zsugori volt mint a fene. Meg is átkoztam mindjárt az első napon, amikor vacsora helyett nadrágszif-levessel traktált ez az istenverte Pocakos Pista, és felesége, Fecsegő Mária.

Úgy látszik fogott rajtuk az átok, mert az egyik kendermagos tyúk másnap, egy jó nagy, fekete tojást tojt. Az ördög szállta meg vagy mi a csoda, de ez mindjárt meg is kötött. Fecsegő Mária beleültette egy vesszőkosárba és sok tojást rakott alá.

Én Foltos Tóbiás kijelentem, hogy az ördög nem alszik.

Nem is aludt, mert a fekete tojást eldugtam, és amikor Fecsegő Mária elhagyta az istállót, a kötő alá csempésztem a tojást.

Persze vacsorára ma bot-kolbászt kaptam fültépéssel, amitől nem enyhült az éhségem, inkább a gyűlölet nőtt bennem akkorára, hogy már alig fért el a begyemben.

Na meglátjátok lesz itt még úri-muri, de olyan, hogy még a hetedik leszármazottaitok is megemlegetik Tóbiást.

Így morfondíroztam magamban, korgó gyomorral, amikor eszembe jutott az éléskamra, ahol bot-kolbászok helyett igaziak lógtak nagy mennyiségben. Fogtam egy horgos zsineget és kipecaztam egy szép, hosszú szálát.

Na ezzel megvónánk.

Kimentem a kertek alá vacsorázni. Már éppen jóízűen falatoztam, amikor arra jött egy rongyos, kódis ember. Én megsajnáltam és mondtam neki:

— Üljön bátyám mellém ide a fatönkre és vecsernyézzünk együtt ebből a szép szál kolbászból, ha már kiballagott hozzánk ennek a Pocakos Pistának a kamurájából!

— Hát bizony elfogadom a szíves invitálást fiam, mert nagyon éhes vagyok és ilyen finom kolbászt olyan régen ettem, hogy már nem is emlékszem az ízére.

Együtt jól elfalatoztunk és mikor a kódis ember elbúcsúzott, csak annyit mondott: — Jó tett helyébe jót várj és viseld gondját a fekete tojásból kikelt kakasnak! Ha bajba jutsz, mondd el ezeket a varázsszavakat: „Kutyafutó, kerge varga, tekereg a róka farka” és én rögtön megjelenek. Aztán elment, olyan gyorsan, hogy mire megszólaltam volna elnyelte a sötétség.

Reggelre megtörtént a csoda, mert kikelt a fekete tojásból egy csirke. Azt mondja nekem ez a csirke: — Hozzá nekem egy zsák kukoricadarát. Hát én hoztam.

Elkezdett a csirke enni és ahogyan fogyott a dara, szemlátomást nőtt.

Reggelire kiséprűzés volt hátbavágással. Ez abból állt, hogy a konyhából seprűvel vert ki Fecsegő Mária. Pocakos Pista meg úgy hátba kólintott, csak úgy bekkentem. Ezután a különleges reggeli után bementem az istállóba, hát a dara elfogyott, de a csirke volt már vagy egy méter magas. Nem is csirke volt ez már, hanem egy szép vöröstarajos, fekete kakas.

Azt mondja nekem a kakas: — Hozzál nekem egy zsák árpát! Hát én hoztam.

Alig telt el egy óra, a kakas már kétméteres volt, és én azon gondolkodtam — ha ez így megy tovább — hogyan megy ki az istállóból. De a kakas kiment az udvarra és én hordtam neki a magtárból kukoricát, árpát, búzát.

Jön Pocakos Pista, meglátja a három méteres kakast, meg az egyre jobban fogyó szemesterményt, szörnyen méregbe gurult.

Felkapott egy karót. Neki a kakasnak. Az óriás kakas meg elkapta csőrével a fenekén. Így lóbálta, rázta Pocakos Pistát, aztán ráhajította a szalmakazalra.

Én meg kiabálom a kakasnak: — Adjál neki! Adjál a nyavalyás zsugorijának!

Pocakos Pista jajgatott, én meg jót nevettem tehetetlenségén. A jajgatásra Fecsegő Mária is kiszaladt a konyhából, összecsapta a kezét, aztán seprűvel neki a kakasnak, de ő is a szalmakazalra került. Aztán futás a bírót, meg a hatósági emberekért, de ezek is mind a szalmakazalra kerültek.

Most már mindenki hajlongott előttem, meg a kakas előtt. A gabona meg fogyott. Pocakos Pistának már nem volt egy szem gabonája sem, így sorra kerültek a gazdag szomszédok, majd a bíró magtárai is kezdtek ürülni. Ekkor már könnyögőre fogták a dolgot. Behívtak a városházára.

Azt mondja nekem a bíró: — Ide figyelj Tóbiás, nagy jutalomba részesítelek ha elviszed a faluból az óriás kakast, mert ez koldussá tesz bennünket.

— El tudnám tán vinni, de mi lenne az a nagy jutalom?

— Mondjuk tíz arany.

— Ha ha! mondom én. — Ezért még a taraját sem libbenti meg az óriás kakas.

— Mondjuk akkor húsz.

— Mondjuk mind a ketten, hogy ötszáz arany-pénz. Szívja a bíró a fogát.

— Sok az, nagyon sok pénz az Tóbiás.

— Nekem nyolc, marad a kakas és eszi a terményt.

— Ne! Ne! Kiabált a bíró. Inkább legyen öt-száz.

Én meg sorolom tovább a kívánságokat, hogy ezen felül kell a kakasnak arany-sarkantyú, kettő. Örüljön a bíró, hogy nem óriás lóról van szó, mert ugye annak négy lába van. Azonfelül kell a kakas hátára cifra nyereg, kantár és miegymás.

— Tönkretesz! bennünket Tóbiás — rimánkodott a bíró.

— Tönkreteszi a zsugoriját a rosszfene. Nem könnyű a kakast elvinni, de ha nem, hát nem.

— Jaj csak vidd, vidd Tóbiás, mindent kifizetek csak vidd.

— Na osztán, szegény szüleimnek építesse kend új házat, aztán lovakat meg földet adjon az apámnak, hogy legyen miből élniük. Érti? Különben marad a kakas.

A bíró mindenbe beleegyezett, csak hogy megszabaduljon a kakastól.

Rövidesen elkészült az arany-sarkantyú, a nyereg, a szerszám és egy iszák az élelemnek.

Mentem a kakashoz, hogy rávegyem a távozásra, de az rám sem hederített. Nekidőlt egy szalmakazalnak és ott pihent a nagy zabálás után. Hiába mondtam neki, hogy elvezetem Óriásországba, ahol akkor a zabszemek vannak mint egy vizesvödör, ügyet sem vetett rám. Pedig el kell vinnem ezt a fenenagy kakast, mert a bírót megegyeztem és egy Foltos Tóbiás állja a szavát.

Eszembe jutott az öregember. „Kutyafutó, kerge, varga, tekereg a róka farka.”

Amint elmondtam a varázsigét, megjelent öreg barátom és így szólt:

— Na Tóbiás, mi a gond?

— Mi a gond? Mi a gond? Itt van ez a mén-künyag kakas, fölzabál mindent és nem akar velem Óriásországba jönni.

— Na ezen ne búsulj — szólt az öreg. Egyet intett és a kakas úgy összement, mint a vászongatya nagymosásnál. Ráaktam a nyeret, szerszámot, sarkantyút. Az öreg intett, a kakas ekkor meg megnőtt.

— Tyű az anyád kakast növesztő és csökkentő netovábbját, ez aztán a tudományos embergyerek. De ezt már az öreg nem hallhatta, mert egy nagy forgószél nyomában eltűnt.

Én meg a falu csodálkozó népe előtt kilovagoltam a határba, egyenesen Óriásország felé vettem az irányt.

nd

Németh Dezső

Tavasztündér

Dióhéjcsont-teknő
Harmatvizzel telve
Napsugár leánya
Lucskol táncol benne

A szerecsen hangyák
Az aranyfa ágát
Ingatják ringatják
Gyönggyel fűzött szárnyát

Dagadt pókleányok
Ezüsthálót kötnek
Nyálcsipke szegéllyel
Szél-lánykára övnek

Szarvasbogár nyargal
Gyöngyház trófeával
Elfogják bős sáskák
Ökörnyál pányvával

Szivárványos pillék
Színes fényport visznek
Virág-lány hajára
Aranycsillag dísznek

Fény-pásztorok jöttek
Szépen hajladoztak
Illat-leánykának
Ajándékot hoztak

Gyöngyvirág koronát
Barkaprémés ágyat
Csöppnyi aranyalmát
Rózsalepke szárnyat

Jöttek kis repülők
Hártyaszárnyas méhek
Fürgelábú hullók
Deli gyikleányok

És a kicsi tündér
Köszöntötte mindet
A sok drága kincsért
Újra tavaszt hirdet

Fákra gyenge rügyet
Virágokra bimbót
Napkeltének tüzet
Szélnek illat-hintót

Az erdőnek zenét
Ékes madárfütytyöt
A rétnék zöld zekét
Dombnak aranybütyköt

Kivirult a tájék
Ahogy kihirdette
Elvégezve dolgát
A szél messze vitte

Magyari Barna

Barackfák

ha szépen mosolyog a kedves
akkor a költő
hangulatába ültetett
barackfák
naponta öt mázsa
barackot teremnek

és Jani bácsi
olvasta ezt a verset
és Juci néni
olvasta ezt a verset

és Jani bácsi aznap
kiültette Juci nénit
a barackfa alá
mosolyogni

LANT
A TINÓDI KLUB
IRODALMI FOLYÓIRATA

Megjelenik kéthavonta
Főszerkesztő: NÉMETH DEZSŐ

Szerkesztőség: 1211 Budapest,
Ady Endre út 5. III./10.
Telefon: 2-777-196

Kiadja a Tinódi Klub
Felelős kiadó: DR. BORN MIKLÓS

Készült:
a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei
Önkormányzat
Sokszorosító Üzemében
91. — 327
Felelős vezető: Szántó Sándor

ISSN 0865—8633

Lapunk támogatója:
A NYÍREGYHÁZI
NYÍR-GÓLYA Kft